ПОЛОЖЕННЯ
про фонд рідкісних видань Наукової бібліотеки Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ
2026 рік

ПЕРЕДМОВА

1. ВНЕСЕНО	Наукова бібліотека Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
2. РОЗРОБНИК	директор Наукової бібліотеки Карпатського національного університету імені Василя Стефаника ДЗУМЕДЗЕЙ Р.О.
3. РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО	Вченою радою Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Протокол від 24 лютого 2026 р. № 04
4. ВВЕДЕНО В ДІЮ	наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника від 09 березня 2026 р. № 309
5. УПРОВАДЖЕНО НА ЗАМІНУ	Положення про фонд рідкісних видань Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеного в дію наказом ректора від 17 квітня 2023 р. № 225 (редакція 2)

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2026

Усі права на цей документ належать
Карпатському національному університету імені Василя Стефаника.
Будь-яке копіювання, відтворення чи поширення змісту документа (повністю або частково) без офіційного дозволу університету заборонено.

Зміст

Розділ I. Загальні положення 4

Розділ II. Формування, склад та структура фонду рідкісних видань 5

Розділ III. Збереження фонду рідкісних видань 5

Розділ IV. Використання фонду рідкісних видань 6

Розділ І. Загальні положення

1. Положення про Фонд рідкісних видань (далі – ФРВ) Наукової бібліотеки (далі – Бібліотека) Карпатського національного університету імені Василя Стефаника – це основний документ, що визначає принципи та порядок формування фонду рідкісних видань – організацію, управління, зберігання, особливості користування.

2. Фонд рідкісних видань згідно з Конституцією України, Основами законодавства України про культуру, Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» є культурним надбанням українського народу, не підлягає роздержавленню та приватизації і перебуває під охороною закону.

3. Порядок формування фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки регламентується: Конституцією України, законами України, указами та розпорядженнями Президента України, відповідними постановами Кабінету Міністрів України; Правилами, інструкціями, розпорядженнями та рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, галузевих міністерств з питань організації роботи бібліотек, формування та збереження бібліотечних фондів; Державними стандартами України з питань бібліотечної та архівної справи.

4. Збереження фонду рідкісних видань як матеріальної та духовної цінності означає цілісність і незмінність фізичного стану документів, їх розміщення в спеціально пристосованих та обладнаних приміщеннях, забезпечення відповідного технологічного режиму утримання, додержання правил видачі та приймання документів, їх охорони в процесі формування та зберігання фонду.

5. Положення про фонд рідкісних видань є робочим документом. До Положення можуть вноситись доповнення та виправлення залежно від змін, що відбуваються у структурі фондів Бібліотеки.

6. Зміст роботи з ФРВ відображається в планах роботи Бібліотеки.

7. Відповідальність за збереження фонду рідкісних видань покладається на дирекцію, працівників Бібліотеки відповідно до їхніх посадових обов’язків, комісію щодо списання документів бібліотечного фонду, користувачів Бібліотеки.

Розділ ІІ. Формування, склад та структура фонду рідкісних видань

1. Фонд рідкісних видань – частина основного фонду Наукової бібліотеки, до якої входять рідкісні, особливо цінні документи, що мають наукові, історичні та поліграфічні особливості.
2. Фонд рідкісних видань Наукової бібліотеки створено при безпосередньому перегляді фондів, каталогів бібліотеки, згідно з «Інструкцією про порядок відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру національного культурного надбання», затвердженою Наказом Міністерства культури і мистецтв України від 20.11.2001 № 708.
3. До фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки, віднесені документи від найдавніших років до 1945 року включно.
4. Фонд рідкісних видань є зібранням вітчизняних та закордонних документів: книги, брошури, журнали, газети тощо.
5. Фонд рідкісних видань занесений до електронного каталогу Наукової бібліотеки за допомогою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи «УФД / Бібліотека», а також у допоміжних електронних базах даних.

Розділ ІІІ. Збереження фонду рідкісних видань

1. Документи, які належать до фонду рідкісних видань і які надходять у процесі комплектування, розміщуються і зберігаються у відділі обслуговування наукової та навчальної літератури – ізольованому, спеціально обладнаному для цього приміщенні.
2. Для видань фонду створена спеціальна індикаторна картотека.
3. Для розміщення фонду використовується розставлення за інвентарними номерами видань.
4. Контроль за дотриманням правил розставлення і фізичним станом фонду здійснюється відповідальним працівником постійно.
5. До фондосховища рідкісних видань не допускаються сторонні особи, у разі виробничої потреби працівники інших структурних підрозділів можуть знаходитись у фондосховищі у присутності відповідального працівника. У неробочий час у разі виробничої потреби адміністрація має право входити до фондосховища у присутності відповідального працівника Бібліотеки.
6. Забороняється залишати приміщення, де зберігаються документи, без нагляду, проводити у фондосховищі збори і наради, заходи, не пов’язані з

діяльністю Бібліотеки.

7. Для встановлення фактичної наявності документів фонду рідкісних видань здійснюються щорічно планові перевірки цього фонду.

Розділ IV. Використання фонду рідкісних видань

1. Склад (зміст) ФРВ розкривається у традиційному довідково-пошуковому апараті та електронному каталозі Бібліотеки.
2. Використання ФРВ регламентується інструкцією «Про порядок обслуговування користувачів документами з фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки».
3. Основним принципом при використанні ФРВ є пріоритет збереженості над доступністю.
4. Документи з ФРВ видаються для користування тільки в читальних залах Бібліотеки, а також для експонування на виставках у приміщеннях Бібліотеки під особисту відповідальність працівника Бібліотеки, що експонує видання.
5. Оригінали з ФРВ надаються користувачам винятково з науковою метою.
6. Через персональний абонемент та МБА документи з ФРВ не видаються.
7. Видання з фонду не підлягають ксерокопіюванню. Цифрова копія (сканування) виготовляється з дозволу працівника Бібліотеки.
8. Популяризування ФРВ здійснюється через довідково-пошуковий апарат Бібліотеки, бібліографічні посібники, публікації у фахових виданнях, виступи під час наукових заходів (конференцій, семінарів тощо), електронні бази даних, мережу Інтернет.

ЛИСТ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

№ з/п	Номер аркуша			Підстава для внесення змін	Дата внесення змін	ПІБ відповідального за внесення змін
	зміненого	нового	вилученого			
	1, 2, 4			зміна назви «Прикарпатський» на «Карпатський»	05.02.2026	Дзумедзей Р.О.
	2			З Розробників вилучено «Якубів В.М., перший проректор»	12.02.2026	Дзумедзей Р.О.
	6			у пункті 8 розділу IV додати «мережу Інтернет»	05.02.2026	Дзумедзей Р.О.